

Sygn. akt II KK 620/22

POSTANOWIENIE

Dnia 2 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Kapiński

w sprawie **T. A.**

uniewinnionego od popełnienia czynu z art. 190a§1 k.k. w zw. z art. 12§1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 2 lutego 2023 r.,

kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej E. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 8 lipca 2022 r., sygn. akt V Ka 28/22,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Grójcu

z dnia 26 października 2021 r., sygn. akt II K 653/20,

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć oskarżycielkę posiłkową E. S. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Grójcu wyrokiem z dnia 26 października 2021 roku sygn. akt II K 653/20 uniewinnił oskarżonego T. A. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Od powyższego wyroku apelację wniósł pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej.

Sąd Okręgowy w Radomiu wyrokiem z dnia 8 lipca 2022 roku sygn. akt V Ka 28/22 utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej, który zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. Rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, a to:

- art. 440 kpk w zw. z art. 433 § 1 kpk w zw. z art. 438 kpk, w zw. z art. 458 kpk, poprzez nie rozpoznanie sprawy w granicach apelacji odnośnie zarzutu dotyczącego błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku i mających wpływ na jego treść, polegającego na ustaleniu na podstawie nieprawidłowej oceny dowodów, że oskarżony T. A., w okresie od 01 czerwca 2019 roku do dnia 14 listopada 2019 roku nie nękał uporczywie E. S., poprzez ciągłe robienie zdjęć, nagrywanie filmów telefonem oraz śledzenie, powodując istotne naruszenie jej prywatności oraz uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, w sytuacji gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy w sposób ewidentny wskazywał na to, że oskarżony swoim zachowaniem zrealizował znamiona przestępstwa określonego w art. 190 a§ 1 kk;

- art. 440 kpk w zw. z art. 433 § 1 kpk w zw. z art. 438 kpk, w zw. z art. 458 kpk, poprzez nierozpoznanie sprawy w granicach apelacji odnośnie zarzutu obrazy przepisów postępowania, a to: art. 424 § 1 pkt. 1 kpk, polegającego na braku jednoznacznego wskazania w uzasadnieniu wyroku, jakie dowody z zeznań świadków Sąd uznał za wiarygodne, w sytuacji, gdy zachodziły istotne sprzeczności w treści tych zeznań;

- art. 440 kpk w zw. z art. 433 § 1 kpk w zw. z art. 438 kpk, w zw. z art. 458 kpk, poprzez nierozpoznanie sprawy w granicach apelacji odnośnie zarzutu obrazy przepisów postępowania, a to: art. 4 i 7 kpk, co miało wpływ na treść zaskarżonego

orzeczenia, polegającego na uznaniu za wiarygodne wyjaśnień złożonych przez oskarżonego oraz zeznań świadków: S. A., K. A., A. A., D. A.;

- art. 440 kpk w zw. z art. 433 § 1 kpk w zw. z art. 438 kpk, w zw. z art. 458 kpk, poprzez nie rozpoznanie sprawy w granicach apelacji odnośnie zarzutu obrazu przepisów postępowania, a to: art. 410 kpk, co miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, polegającego na wydaniu wyroku bez należytego uwzględnienia całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, poprzez zupełne pominięcie dowodu z dokumentu w postaci zaświadczenia wystawionego przez psychologa(k. 141), potwierdzającego u pokrzywdzonej zaburzenia depresyjne i lękowe nasilone sytuacyjnie;

- art. 452 § 3 kpk, poprzez oddalenie wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków, funkcjonariuszy Policji: K. D. oraz W. K..

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasację pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego należało uznać za oczywiście bezzasadną w rozumieniu art. 535§3 k.p.k.

Zgodnie z treścią art. 519 kpk kasacja strony jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia skierowanym przeciwko prawomocnemu orzeczeniu wydanemu przez sąd odwoławczy na skutek rozpoznania przez ten sąd zwykłego środka odwoławczego.

Na wstępie rozważań zaznaczyć należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, że celem postępowania kasacyjnego jest wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych poważnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych naruszeń prawa, ale o

charakterze rażącym a jednocześnie takich, które miały istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia.

W orzecznictwie zasadnie podkreśla się również, że możliwość wniesienia skutecznej kasacji jest zatem ze wskazanych wyżej powodów istotnie ograniczona. Postępowanie kasacyjne nie może więc służyć temu, aby doszło do ponowienia zwykłej kontroli odwoławczej. W toku takiego postępowania z założenia nie dokonuje się zatem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności i trafności dokonanych ustaleń faktycznych oraz nie bada się współmierności orzeczonej kary (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2017 roku, IV KK 276/17, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2019 roku, II KK 210/19).

Analiza przedmiotowej kasacji oraz jej uzasadnienie uprawnia Sąd Najwyższy do wniosku, że podniesione w niej zarzuty naruszenia prawa procesowego w postaci art. 440 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 kpk w zw. z art. 438 kpk oraz art. 458 kpk zostały sformułowane instrumentalnie celem ponowienia zwykłej kontroli odwoławczej dokonanej przez Sąd Okręgowy w Radomiu w zakresie oceny poszczególnych dowodów wymienionych w zarzucie, tj. oceny wyjaśnień oskarżonego oraz zeznań świadków S. A., K. A., A. A., D. A., tym bardziej, że treść zarzutów kasacyjnych jest tożsama z zarzutami zawartymi w apelacji pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej.

Skarżący w każdym stawianym zarzucie kasacyjnym (oprócz ostatniego) odwołuje się do art. 440 k.p.k., wskazując, iż wydane orzeczenie uniewinniające jest rażąco niesprawiedliwie. Zauważyć jednak należy, że wprowadzie naruszenie tego przepisu w powiązaniu z naruszeniem innych przepisów wskazanych przez skarżącego może stanowić podstawę zarzutów kasacyjnych, jednak w kasacji należy wskazać, na czym rażące naruszenie tego przepisu polegało, czego jednak pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej nie uczynił. Autor kasacji w żaden sposób nie wskazał sposobu naruszenia art. 440 k.p.k. przez Sąd odwoławczy zarówno w treści podniesionych zarzutów jak również w ich uzasadnieniu. W związku z tym uznając, że wymieniony przepis nie został naruszony stwierdzić jedynie należy, że z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, iż przepis art. 440 kpk

znajduje zastosowanie wówczas, jeżeli zaskarżone orzeczenie lub zawarte w nim rozstrzygnięcie jest rażąco niesprawiedliwe a zatem gdy dotknięte jest niepodniesionymi w zwykłym środku odwoławczym uchybieniami mieszczącymi się w każdej z tzw. względnych przyczyn odwoławczych, o ile ich waga i charakter są takie, że czynią orzeczenie niesprawiedliwym i to w stopniu rażącym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2021 r., III KK 140/21). Tego rodzaju sytuacja w przedmiotowej sprawie nie zachodzi.

Wbrew twierdzeniom autora kasacji Sąd Okręgowy w Radomiu działając jako sąd odwoławczy dokonał w sposób prawidłowy instancyjnej kontroli zaskarżonego wyroku. Sąd ten w sposób właściwy, rzetelnie i na wystarczającym poziomie szczegółowości odniósł się do wszystkich zarzutów zawartych w apelacji pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej w tym także do zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych oraz zarzutów obrazy przepisów postępowania karnego tj. art. 424§1 k.p.k., art. 4 i 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k., a zatem w pełni i w sposób prawidłowy zrealizował obowiązki wynikające z przepisów art. 433§2 kpk i art. 457 § 3 kpk, co wynika w sposób jednoznaczny z pisemnych motywów wyroku.

Jednocześnie podkreślić należy, że Sąd odwoławczy nie mógł naruszyć zarówno art. 4 i 7 k.p.k., jak również art. 410 k.p.k., gdyż tylko kontrolował sposób stosowania tych przepisów przez Sąd I instancji, sam ich bezpośrednio nie stosując. Trzeba podkreślić, że wymienione przepisy ze sfery gromadzenia i oceny dowodów mogą zostać naruszone przez sąd odwoławczy tylko wówczas, gdy sąd ten poczynił własne ustalenia faktyczne, odmienne od tych, które stanowiły podstawę orzeczenia pierwszoinstancyjnego i, w konsekwencji, wydał orzeczenie reformatoryjne. Może to nastąpić w sytuacji, gdy sąd drugiej instancji ocenia odmiennie zgromadzone w sprawie dowody albo gdy uzupełnia przewód sądowy i przeprowadza dowody. Wówczas dokonuje własnej oceny dowodów na podstawie art. 7 k.p.k., a nadto, gdy uzupełnia postępowanie dowodowe, to zobowiązany jest do ujawnienia wszystkich istotnych okoliczności na rozprawie apelacyjnej - art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2022r., sygn. akt IV KK 340/21). Skarżący w czterech pierwszych zarzutach wymienił również jako rzekomo naruszony art. 438 k.p.k. W ocenie Sądu najwyższego przepis ten w ogóle nie może być naruszony przez Sąd odwoławczy.

Zawiera n bowiem zamknięty katalog rodzajowo określonych zarzutów, stanowiących względne przyczyny odwoławcze, które mogą zostać podniesione przez skarżącego w środku odwoławczym. Sąd Okręgowy w Radomiu nie dopuścił się również obrazy art. 424§1 pkt 1 k.p.k. i w sytuacji, gdy Sąd ten nie uzupełniał w instancji odwoławczej postępowania dowodowego i nie czynił własnych ustaleń faktycznych, nawet nie mógł dopuścić się naruszenia wskazanego przepisu postępowania karnego, który określa przecież wymogi formalne uzasadnienia wyroku sporządzonego przez Sąd pierwszej instancji. Przez Sąd odwoławczy art. 424 k.p.k. może zostać naruszony tylko wówczas, gdy Sąd ten czyni własne ustalenia faktyczne i wydaje wyrok o charakterze reformatoryjnym. W takiej sytuacji pisemne motywy wyroku tego sądu muszą zawierać elementy i spełniać wymogi określone w art. 424 k.p.k. natomiast w sytuacji, gdy Sąd odwoławczy, tak jak miało to miejsce w niniejszej sprawie nie uzupełniał materiału dowodowego, nie czynił też własnych ustaleń faktycznych i zaskarżony wyrok Sądu meriti utrzymał w mocy, to miał obowiązek sporządzić pisemne motywy swojego wyroku respektując wymogi określone w art. 433§2 k.p.k. i art. 457§3 k.p.k. i w ocenie Sądu Najwyższego wymogi te w pełni zostały zrealizowane.

W ocenie Sądu Najwyższego wbrew twierdzeniom autora kasacji nie można uznać również, że Sąd Okręgowy w Radomiu w sposób rażący naruszył art. 452 § 3 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków funkcjonariuszy policji K. D. i W. K.. Z treści przepisu art. 452 k.p.k. wynika bowiem, że wniosku dowodowego nie można oddalić na podstawie § 2 pkt 2, jeżeli okoliczność, która ma być udowodniona, w granicach rozpoznania sprawy przez Sąd odwoławczy, ma istotne znaczenie dla ustalenia, czy został popełniony czyn zabroniony, czy stanowi on przestępstwo i jakie, czy czyn zabroniony został popełniony w warunkach, o których mowa w art. 64 lub art. 65 Kodeksu karnego, lub czy zachodzą warunki do orzeczenia pobytu w zakładzie psychiatrycznym na podstawie art. 93g Kodeksu karnego. Skarżący jednak nie wykazał w sposób przekonujący zarówno w treści zarzutu jak również w uzasadnieniu kasacji, że okoliczność, która miała być udowodniona przy pomocy tego dowodu miała istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, a w szczególności dla ustalenia czy czyn zarzucany oskarżonemu został popełniony czy też nie.

Z wyżej wskazanych powodów kasacja została oddalona jako oczywiście bezzasadna na podstawie art. 535 § 3 k.p.k. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto w myśl art. 636§1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.